

Nummer : R26.012
Onderwerp : Ontwerpbegroting MRE 2027

Aan de raad

Inleiding

Op 13 maart 2026 heeft het Dagelijks Bestuur van de Metropoolregio Eindhoven (MRE) de ontwerpbegroting 2027 MRE aangeboden aan de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten. De begroting 2027 betreft de eerste begroting van de nieuwe samenwerkingsperiode 2027-2030.

De raad is uitgenodigd een zienswijze te geven op deze begroting. De ontwerpbegroting 2027 bestaat uit een overzicht van de programma's, de financiële begroting en de (voorgescreven) paragrafen.

De ontwerpbegroting (inclusief zienswijzen) wordt op 1 juli 2026 ter besluitvorming aan het Algemeen Bestuur voorgelegd.

Omdat het nieuwe samenwerkingsakkoord 2027-2030 nog wordt voorbereid (besluitvorming in het eerste kwartaal van 2027), gaat deze ontwerpbegroting uit van de huidige opgaven in de MRE-begroting 2026. Nieuw is de opname van het, per 1 januari 2026 gestarte, MRE-Realisatiebedrijf in de MRE ontwerpbegroting 2027.

In de begroting MRE 2027 zijn 3 programma's te onderscheiden:

1. Metropoolregio Eindhoven, bestaande uit de thema's:

- Regionale strategie en samenwerking, inclusief Landgoed Gulbergen
- Ruimte en wonen
- Mobiliteit, inclusief GGA
- Energietransitie
- Economie, inclusief investeringsfondsen en bijdrage Brainport Development
- Landelijk gebied.

2. Regionaal Historisch Centrum Eindhoven (RHCE)

3. Overhead

De ontwerpbegroting (programmabegroting) 2027 bestaat uit een overzicht van de programma's, de financiële begroting en (voorgescreven) paragrafen. In deze paragrafen worden een aantal aspecten van de financiële huishouding toegelicht, zoals weerstandsvormen, financiering en bedrijfsvoering. Tevens wordt informatie gegeven over de verbonden partijen en grondbeleid.

Voorstel

De raad voor te stellen:

1. Geen zienswijze in te dienen op de conceptbegroting van de Metropoolregio Eindhoven 2027.
2. De financiële consequenties van de begroting 2027 MRE te verwerken in de perspectiefnota 2026.

Team:

Behandelend ambtenaar:
Vanessa Jolink

Telefoonnummer:
0497-361636

Beoogd effect

Goede en efficiënte samenwerking met de 21 gemeenten in de regio en de werkorganisatie van de MRE.

Argumenten

1.1 De opgaven in de gemeente Bladel zijn onlosmakelijk verbonden met de regionale samenwerkingsopgaven en het schaalniveau van de MRE.

De gemeente Bladel is één van de 21 deelnemende gemeenten in de gemeenschappelijke regeling MRE. Onze opgaven zijn onlosmakelijk verbonden met de regionale samenwerkingsopgaven en het schaalniveau van de MRE.

De regio staat voor een enorme groeiopgave die ook effect heeft op de gemeente Bladel. In MRE-verband voeren we regionale regie op groei in balans, op het versneld bouwen van (betaalbare) woningen, de realisatie van HOV, mobiliteitshubs en regionale fietspaden, een toekomstbestendig energiesysteem, de beschikbaarheid van up to date werklocaties, het meegroeien van basis- en topvoorzieningen en behoud en versterking van ruimtelijke kwaliteit en groenblauwe verbindingen.

Een bijzonder aandachtspunt voor het komende samenwerkingsakkoord is de zorg voor groei in balans, met voldoende aandacht voor de sociaal-maatschappelijke effecten. De samenwerking in de metropoolregio is cruciaal voor het realiseren van onze (bovenlokale) opgaven en voor de samenwerking met provincie en rijk aan deze opgaven.

1.2 De ontwerpbegroting MRE 2027 is een voortzetting van de bestaande koers.

De begroting 2027 betreft de eerste begroting van de nieuwe samenwerkingsperiode 2027-2030. Deze loopt vooruit op het samenwerkingsakkoord dat nog in voorbereiding is. Het MRE-Werkprogramma 2027-2028 komt hieruit voort. Met deze ontwerpbegroting borduurt de MRE door op de bestaande koers zoals vastgelegd in het samenwerkingsakkoord 2023-2026.

1.3 Voor de nieuwe periode verschuift de focus binnen de MRE-samenwerking van het maken van visies en beleidsplannen naar het realiseren van de afgesproken ambities en opgaven.

Niet alleen in 2027, maar ook in de jaren daarna. De eerder met het rijk gemaakte afspraken en vastgestelde thematische uitvoeringsagenda's (voor woningbouw, mobiliteit, werklocaties, energietransitie, voorzieningen en groene leefomgeving) zijn daarbij leidend.

1.4 De conceptbegroting sluit aan bij de financiële uitgangspunten.

De financiële uitgangspunten voor het opstellen van de begroting zijn vastgesteld in de Kadernota 2027. Gelet op de financiële positie van gemeenten heeft het Algemeen Bestuur daarnaast verzocht een analyse uit te voeren naar de mogelijkheden van besparingen op taakniveau.

Indexering

De financiële uitgangspunten voor het opstellen van deze begroting zijn vastgesteld in de Kadernota 2027.

Volgens de vastgestelde systematiek wordt de gemeentelijke bijdrage voor 2027 voor de Regionale opgaven, Brainport Development en het Regionaal Historisch Centrum Eindhoven (RHCE) geïndexeerd met 2,85%.

De inwonerbijdrage voor het Stimuleringsfonds wordt niet geïndexeerd, wel wordt het aantal inwoners geactualiseerd naar peildatum 1 januari 2026.

De concrete betekenis hiervan voor de gemeente Bladel wordt onder de paragraaf Financiën uitgewerkt.

In de voorliggende begroting (zie blz. 8) is opgenomen dat *“Naar aanleiding van de begroting 2026 en de ingediende zienswijzen door de verschillende raden is de indexeringssystematiek door een werkgroep bekeken. Naar verwachting zal rond 1 juli 2026 een besluit genomen worden welke systematiek voor het bepalen van de index gaat gelden. Deze begroting is nog opgesteld volgens de huidige vigerende systematiek”*. Vooralsnog wordt voorgesteld om bij de nieuwe systematiek de oude systematiek te handhaven met een aantal aanscherpingen. Dit zal indien daartoe wordt besloten niet leiden tot een ander indexeringspercentage voor 2027.

Overige uitgangspunten

Zowel de ondersteuning van de organisatie als de taken van het RHCe raken de ondergrens en vragen in principe om aanvullende middelen. De verwachting is dat deze binnen de bestaande begroting op te lossen zijn door het zo efficiënt mogelijk samenvoegen van de bedrijfsvoering. In de conceptbegroting wordt benoemd dat bij het heroverwegen van prioriteiten binnen de regionale opgaven de keuze bestaat tussen vertraging, uitstel of het verlagen van het ambitieniveau. Dit betreft een bestuurlijke afweging, waarbij personele kosten op korte termijn vaak niet direct kunnen worden afgebouwd. Hoewel schrappen van ambities ook tot de mogelijkheden behoort, wordt dat niet genoemd in de conceptbegroting.

1.5 De basisfinanciering van het MRE-Realisatiebedrijf is niet afkomstig uit de inwonerbijdrage.

Het MRE-Realisatiebedrijf is een nieuw element in de MRE-begroting dat dient als hulpmotor voor gemeenten bij de realisatie van de complexe ruimtelijke projecten (regionale sleutelprojecten) die voortkomen uit de Rijk-Regio afspraken en de in MRE-verband afgesproken ambities. De financiering van het MRE-Realisatiebedrijf is niet gebaseerd op de inwonerbijdrage, maar op de afspraken in het kader van het convenant-Beethoven met een jaarlijkse bijdrage van het ministerie van Economische zaken van € 1 miljoen en de cofinancieringsbijdrage vanuit de bestemmingsreserve doorontwikkeling MRE. Ook worden middelen ingezet op basis van specifieke Rijk-Regio afspraken voor de uitvoering van de kortetermijnmaatregelen mobiliteit (KTM 1 en KTM2). Daarnaast ontvangt de MRE een jaarlijkse bijdrage van ruim € 300K van het Brainport Partnerfonds voor het realisatieteam wonen.

Kanttekeningen

1.1 Het Samenwerkingsakkoord 2027-2030 is nog niet vastgesteld.

Gedurende 2026 wordt samen met de deelnemende gemeenten gewerkt aan het samenwerkingsakkoord voor de nieuwe bestuursperiode. Besluitvorming daarover vindt plaats in het Algemeen Bestuur van de MRE in maart 2027. Daaraan voorgaand worden de gemeenteraden om hun zienswijze gevraagd. Op basis van het Samenwerkingsakkoord én de MRE-begroting 2027 wordt op dat moment ook het MRE-werkprogramma 2027-2028 aan het AB van de MRE voor besluitvorming voorgelegd.

Als het nieuwe samenwerkingsakkoord, c.q. het werkprogramma alsnog leidt tot een financieel effect op deze primaire begroting, wordt een begrotingswijziging opgesteld. Als daarbij sprake is van een voorstel voor wijziging van de inwonerbijdrage, dan wordt deze begrotingswijziging conform de Gemeenschappelijke Regeling voor zienswijze aan de raden van de deelnemende gemeenten worden voorgelegd.

1.2 De voorliggende ontwerpbegroting 2027 ligt ook bij de 20 andere gemeenteraden ter zienswijze voor.

De definitieve begroting kan nog wijzigen als andere gemeenten wel zienswijzen inbrengen.

Financiën

De indexatie van de programmabegroting 2027 is volgens de vastgestelde kadernota en de afspraken van de 4 regionale gemeenschappelijke regelingen MRE, GGD, ODZOB en VRBZO.

Indexering naar prijspeil 2027

Conform de indexeringssystematiek wordt een gewogen index bepaald over de lonen en prijzen, waarbij de percentages gebruikt worden die in de Macro Economische Verkenning (t-1) zijn opgenomen. Deze bedragen respectievelijk 2,9% en 2,4%. Voor de MRE geldt daarbij de weging:

Lonen	Prijzen
90%	10%

Op basis van de Macro Economische Verkenningen 2026 gepubliceerde indexeringen en de weging wordt de gemeentelijke bijdrage 2027 voor Regionale opgaven en Brainport Development met 2,85% geïndexeerd (90%x 2,9%) + (10%x 2,4%).

De gemeentelijke bijdrage 2027 voor het Stimuleringsfonds wordt conform het vigerend beleid niet geïndexeerd en blijft gehandhaafd op € 2,516 per inwoner. Een stijging of daling van het aantal inwoners per 1 januari 2026 wordt wel meegenomen in de berekening van de bijdrage Rekening houdende met de indexering van 2,85% en de geactualiseerde inwonersaantallen bedraagt de bijdrage voor de gemeente Bladel in 2027 als volgt:

	2026	2027
Regionale opgaven	€ 121.263	€ 124.526
Brainport Development	€ 79.455	€ 81.594
Regionaal Stimuleringsfonds	€ 52.859	€ 52.952
Regionaal Historisch Centrum	€ 101.189	€ 107.120
Totaal	€ 354.766	€ 366.192

Deze lastenstijging van €11.426 wordt meegenomen in de Perspectiefnota 2026.

Communicatie

De MRE wordt schriftelijk op de hoogte gesteld van de zienswijze. Communicatie over de begroting wordt in beginsel verzorgd door de MRE.

Uitvoering

De MRE verzoekt alle gemeenten uiterlijk 8 juni 2026 een zienswijze kenbaar te maken op voorliggende begroting.

Op 15 april 2026 organiseren MRE, GGD, ODZOB en VRBZO een informatiebijeenkomst voor raadsleden. Voorafgaand aan deze bijeenkomst wordt door de 4 GR' en de gelegenheid geboden om technische vragen te stellen.

De zienswijzen op de ontwerpbegroting worden door het Dagelijks Bestuur MRE verwerkt in een regionale zienswijzennota. Deze nota wordt betrokken bij de behandeling van de begroting in de MRE Commissie van Advies voor Financiën op 24 juni en bij besluitvorming door het Algemeen Bestuur op 1 juli 2026.

Bijlagen

- a. Ontwerp-besluit (26.05829)
- b. Aanbiedingsbrief conceptbegroting MRE 2027 voor zienswijzen (26.04579)
- c. Conceptbegroting 2027 Metropoolregio Eindhoven (26.04580)

Bladel, 14 april 2026

Burgemeester en wethouders van Bladel,

de secretaris,

de burgemeester,